

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harpii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De mortificatione omnis inordinatæ dulcedinis curiosit atisque intellectus.
Cap. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

res queruntur ac desiderantur, & multo minus acquiruntur. Nam et si reperiantur qui non concupiscant honorari vel alijs placere: attamen valde pauci sunt, qui ex fundo cordis desiderent despici, confundi, illudi, & abijci. Et si appareat eis saepe quod seipfos contendant ex fundo cordis, & desiderent contemni, tamen quamdiu hoc sensibilibiter experti non fuerint, puta improvisè magnam despectionem & confusionem accipiendo, & in primo ictu oculi illas recipiendo pleno affectu sine cordis retractione, tamdiu sibiipsis in hoc non confidant. Quia si dixeris, quod talis tibi confusio & despectio non acciderit, ego tibi respondeo, quod te Deus necdum satis fortem & mortificatum ad hoc Despectio cognoscit. Nam ad nihil est Deus paratior, quàm ad mittendum verè sui mortificato cordi omnem confusionem, despectionem, & exteriorem aduersitatem: quia nouit summa in hoc consistere merita, ad quæ suos charissimos amicos perducere cupit. Hoc Iesus in semetipso ostendit, quando mortem turpissimam suscepit, & in virginea Matre sua stante sub cruce, in sancto Iohanne Baptista, & in omnibus dilectis Apostolis suis.

Notandum tamen hic est, quod nemo propter desiderium despectionis alteri debet dare occasionem probabilem se confundendi, ne sibi occasio fiat mortalium peccatorum. Sed si confusio aliqua vel despectio sibi præter sua demerita superuenerit, illam amore Dei pleno corde & affectu suscipere debet: quia hæc est via compediōsior ad magna merita, & vitam æternam.

De mortificatione omnis inordinatæ dulcedinis curiositatis quæ intellectus. Cap. IX.

Nona est perfecta mortificatio omnium affectuum erga oblectationes internas spirituales vel sensuales. Notandum quod per sensuales internas oblectationes hic intelliguntur omnes sensibiles gratiæ, deuotio, dilectio, & internæ dulcedines, quæ recipiuntur, & quibus fruimur in inferioribus viribus animæ, ita quod natura & sensualitas hominis participes efficiantur. Ista etiam interdum accipiunt in peccatis mortalibus existentes & permanentes: sed communiter illi suscipiunt, quos à mundo & à peccatis Deus vult retrahere. Modò sunt nonnulli, quorum omnis labor & oratio ad Deum est, ad habendam sensibilem istam gratiam, deuotionem, atque dulcedinem, & quamdiu illam non habuerint, non libet eis aliquid boni operari: videturque

Tt deturq;

Deuotio
sensibilis
ad quid de-
tur homini.

deturque eis nullius esse valoris quicquid agunt: & hoc ideo, quia putant sensibilem deuotionem & amorem esse veram charitatem Dei: in quo multum errant. Nam solum est donum Dei, adiuumento existens homini ad melius seipsum mortificandum & retrahendum ab omni creatura & seculari laetitia, ac se totaliter resignandum in beneplacitam Dei voluntatem. Affectibus ergo talia, vt sibiipsis eo melius in omnibus moriantur, ac studiosius diuino amori se macipari possint, licitum est istam sensationem gratia, deuotionis, atque dulcedinis querere, & à Deo petere. Sed qui ipsam querunt, affectant, & petunt, quia delectabilis est & quiescere in ea volunt ad fouendam oblectationem suam, grauiter contra Deum delinquant. Et quantum propter hoc mundanam & carnalem delectationem relinquunt, hoc tamen non est alicuius valoris: quia interna delectationes externas cunctas exuperant, ita vt externis pro internis libenter velint carere. Vbi autem interna ipsi subtrahata fuerint, rursus ad externas se conuertunt, quia sine delectatione esse nolunt. Consequenter scire debes, quod nemo sibi-

Cur nemo
sibi arroget
sanctitatem.

biipsum videri debet esse alicuius sanctitatis, ex eo, quod multum habeat sensitalis amoris, deuotionis, & suauitatis, ac saepius sibi gratia affluat: nam communiter huiusmodi nobis propter infirmitatem nostram & immortificationem eueniunt, vtpote qui aliàs Deum diligenter non quereremus, nec seruiremus ei, neque nos ipsos totaliter à seculo abstraheremus. Et istud ex hoc notari potest, quia in initio conuersionis suae sentit homo communiter magis huiusmodi deuotione. Etiam frequenter sunt innati appetitus naturae: quia vsque ad annum quadragesimum est natura multum instabilis, inclinabilis, & affectuosa, quarens in suo exercitio solatium interni saporis & oblectationis, ita quod exercitia, quae multi pro magnis & sanctis reputant, ex naturali affectione & dilectione veniant duntaxat, quemadmodum intuemur quotidie, quod multum occupans se cum alio homine naturali, in tantum amore inflammatur, vt sibi videatur cor suum rampendum. Similiter isti frequenter nudam naturalem affectionem fouent, vbi se putant magno diuino amore inflammati. Quantum vero sibiipsis mori discunt in duodecim mortificationibus istis, quas prosequor, tantum de diuino amore & vera sanctitate habent, & non plus. Et scire debes pro generali regula, quod omnia, quae à DEO querere & desiderare possumus, quae non ordinantur ad nudam mortificationem & relictionem sui propter amorem Dei, permixta sunt cum natura & propria qua-

Instabilitas
naturae.

tionem.

Canon.

tionē. Et in isto potes notare, quā cito natura seipsam quarat, etiam in illis, quæ multum diuina esse videntur. Et licet diligenter ab vna parte propellatur & contemnatur, nihilominus occulte reuertitur ex alia parte, quærens seipsam, ita vt hoc perpenderet vel deprehendere non valeamus, & idcirco etiam pauci sunt, qui seipfos verè cognoscant, & perfectè deuincant.

Secundò, per internas spirituales oblectationes intelliguntur delectationes, quas quis in viribus intellectualibus recipit, videlicet in visionibus, imaginibus, formis, & similitudinibus, vel in supereminenter Deum contemplando & cognoscendo. Hic ergo notandum est, quòd quidam seipfos dumtaxat exercitant in viribus intellectualibus, & non affectiuis: neque finis eorum est, vt ex hoc ardèti amore succendantur, sed vt notitiā habeant curiosam, quocumq; modo scièdi fiat, puta quomodo Christus est conceptus, natus, crucifixus: quomodo resurrexit, ascendit: & de omnibus ordinibus & gaudijs æternæ vitæ, & de distinctiōe sanctæ Trinitatis, & similibus; in quibus internas spirituales suas oblectationes cōstituunt, quas vocant cōtemplationes, putantes hoc modo se ducere vitam cōtemplatiuam. Sed isti multum valde aberrant à vera vita cōtemplatiua, quā propriè fundari oportet in ardèti abyssali amore Dei, in quo vnusquisq; cum suo amore & affectu desiderare debet vniri & absorberi, vt in illo omnis dissimilitudo Dei subincédatur in perfecta sui ipsius mortificatione. Nam istiusmodi homines indagare cupiunt, & etiam à Deo adipisci multorum secretorum notitiā, puta nunc naturali ingenio comprehendere, nunc vero à Deo notitiā aliquam inde recipere in exterioribus sensibus vel in interioribus viribus animæ, siue sint inferiores, siue superiores. Exempli gratia: Affectant oculis exterioribus videre Angelos, æternam vitam, infantulum in Sacramento, & similia, vel cantantes Angelos audire, aut externam in Sacramento dulcedinem sentire, & similia in omnibus sensibus. Et idem optat intrinsecus in omni notitiā, quæ recipi potest in visionibus, in imaginibus, in formis, in similitudinibus, in spiritali intelligentiā, & in supereminenti agnitione Dei. Isti autem in his suas affectiones & oblectationes constituentes, multum gratis laborant, atque in periculoso sunt statu deceptionis. Nam frequenter inimicus, quando hoc notat, permittente Deo, ipsos decipit multiplici apparitione tam exterius in sensibus, quàm etiam interius, aut etiam in somno. Ipsi verò cum desiderio

Curiositas
intellectus.

Cōtemplationis
fundamentum
quod.

Liquor
diaboli.

Exercitium
curum.

Quia.

& oblectatione hac suscipiunt, cum proprietate possident, glorianturq; in huiusmodi, & se exaltant, magna de se ipsis leniunt, sibi sapientes fiunt, in suo sensu obstinati efficiuntur, & demonis filij. Idcirco, qui secure & fructuose se exercitare vult, omnia sua exercitia ordinare debet ad valde in se excitandum amorem Dei, & non ad obtinendam altam notitiam eorum, quae sibi necessaria non sunt. Et si aliam quam cognitionem à Deo acceperit, tamē non debet in ea requiescere, vel nimium credulus esse, nisi prius studuerit sapienter & humiliter super hoc consulere illos, qui discretionem omnium spirituum habent. In illo verò duntaxat requiescere debet, quod propter amorem Dei se semper paratum inueniat ad standum in omni relictione.

De scrupulis conscientiae nimis rescindendis, & de origine scrupulositatum. Cap. X.

Scrupulosi
tatis origo

Decima est perfecta mortificatio omnis scrupulositatis cordis & perfecta confidentia in Deum. Hic sciendum est, quod sunt aliqui, qui conscientiam suam quietare non valent, amara contritione, saepe confitendo, aut magnam poenitentiam faciendo, quin semper permaneant in tremebunda anxietate & timore, ac corde inquieti, sine vera spe & confidentia in Deo. Et quantumlibet magnū conscientiae scrupulum habeant, & quamlibet saepe confiteantur, tamen non fideliter laborant emendare defectus, de quibus conscientiae remorsum habent & anxiantur. Et istud est signum, scrupulositatem hanc non ex amore iustitiae, sed ex timore diuinæ vindictæ descendere.

Facit etiam ista conscientiae scrupulositas saepe aliqua esse peccata, quae in se ipsis peccata non sunt: venitq; ex duplici origine. Prima est inordinatus amor sui ipsius, quia ex illo venit inordinatus timor, scilicet, quod aliquis nimium formidat, quicquid naturæ contrarium est. Et ergo licet appareat exterius istos seruare praecepta Dei & sanctæ Ecclesiae, tamen praeceptum charitatis non custodiunt, quia quicquid agunt, non ex charitate, sed ex timore & coactione, ne damnentur, perficiunt: ac per hoc non ex amore Dei, sed sui ipsorum id faciunt. Ea propter in Deo confidere nequeunt, quia Deo fideles non sunt: sed tota vita eorum interior pavor est & formido, labor & miseria. Et quicquid agunt in orando, in laborando, in poenitentibus, in operibus misericordiae, totum faciunt ad expellendum istum timorem, sed nihil eos hanc iuuare possunt, Nam quanto amplius se diligunt, tanto mortem, iudicium,